

UPUTE ZA IZRADU PISANOG RADA [DOC. DR. SC. HELD]

Nakon odabira teme i problema kojim će se baviti u pisanom radu, studenti trebaju pristupiti izradi pisanog rada.

U ovom dokumentu nalaze se upute za izradu pisanog rada koje se primjenjuju na seminaru doc. Helda za izradu seminarskih radova, a uz određena proširenja i poboljšanja u dogovoru s doc. Heldom su primjenjiva i na izradu opsežnijih i ozbiljnijih radova, poput diplomskih radova.

Upute su podijeljene u dva temeljna dijela: pronalaženje literature i izvora, te oblikovanje rada.

1. PRONALAZENJE LITERATURE I IZVORA

Za svaku temu postoji određena temeljna literatura (kapitalni udžbenici iz rimskog prava, enciklopedije posvećene antici i rimskom pravu i sl.) koje su vrijedan izvor informacija i okvir za daljnje analize. Sve relevantne informacije s tim u vezi, kao i mogućnost izravnog nabavljanja potrebne literature, mogu se raspraviti s doc. Heldom na konzultacijama (utorkom od 17h), putem maila (hheld@pravo.hr) odnosno putem poruke na e-kolegiju u sustavu Merlin. U daljnjem tekstu su opće upute za samostalni rad vezan za literaturu i izvore, koji je u svakom slučaju ključan za akademsko pisanje u bilo kojem obliku.

1.1. Pronalaženje literature

Jedan od ključnih zadataka prilikom pisanja rada jest samostalno istraživanje literature. Pritom je najbolje koristiti se Knjižnicom Pravnog fakulteta, koja ima bogat fond knjiga i časopisa, kao i pretplate na internetska izdanja. Naravno, preporučuje se korištenje usluga i drugih knjižnica, posebno Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Internetski izvori mogu se koristiti ako sadrže ozbiljne izvore (poput službenih podataka ili slobodno dostupnih znanstvenih članaka). Kod navođenja neke internetske stranice kao izvora u bilješkama potrebno je navesti datum (dan, mjesec i godinu) kad je zadnji put pristupljeno predmetnoj stranici.

Prilikom pretraživanja fonda određene knjižnice potrebno je koristiti se pretraživačima, npr. za našu Knjižnicu na stranici <http://knjiznica.pravo.hr/>, ili za NSK na stranici

<http://katalog.nsk.hr/>. Pretraživati se može putem imena autora djela koje se traži, cijelog ili dijela imena djela koje se traži, itd. Ipak, najčešće će se tražiti putem upisivanja ključnih riječi koje se odnose na pisani rad, primjerice termina *possessio*, *actio Publiciana*, *matrimonium*, itd. U tom slučaju kao kriterij pretraživanja treba odabrati *ključne riječi* te upisati relevantnu ključnu riječ u pretraživač, kako se može vidjeti na sljedećoj slici:

The screenshot shows the search interface of the NSK catalog. At the top, there is a search bar with the text "Autor, naslov, predmet, riječi, ISBN, ISSN, nakladnik" and a "Pretraži" button. Below the search bar, there is a section for "Složeno pretraživanje" (Advanced search). On the left side, there are three icons: "podaci za korisnika" (user data), "bitneni prinova" (essential updates), and "Crolist %" (Crollist %). The main search area has a dropdown menu for "ili odaberite pojam" (or choose a concept) with options: "Autori", "Naslovi", "Predmeti", "Ključne riječi (BOOLEAN)", and "UDK". The "Ključne riječi (BOOLEAN)" option is selected, and the text "possessio" is entered in the search field. Below the search field, there is a "Pretraži" button. The "OPSEG PRETRAŽIVANJA (NIJE OBVEZNO)" (Search range (not mandatory)) section includes several filters: "Jezik" (Language) set to "bilo koji jezik", "Bibliografska razina" (Bibliographic level) set to "bilo koja bibliografska razina", "Vrsta zapisa" (Record type) set to "bilo koja vrsta zapisa", "Oblik sadržaja" (Content form) set to "bilo koji oblik sadržaja", "Godina izdavanja" (Year of publication) with "pocetna" (start) set to "0001" and "završna" (end) set to "9999", and "Zapisa po ekranu" (Records per page) set to "20". At the bottom, there is a list of search criteria and their meanings:

AUTORI :	kishon ephraim	... znači :	autor Kishon Ephraim
NASLOVI :	the euro	... znači :	naslovi koji počinju znakovima EURO
PREDMET :	vodeno	... znači :	predmetnice koje počinju znakovima VODENO
KLJUČNE RIJEČI :	majstor bulgakov	... znači :	majstor i Bulgakov
BOOLEAN :	utaj* + kaznen* porez* - PDV	... znači :	utaja ili kazneno i porez i ne PDV
UDK :	001*	... znači :	UDK oznake koje počinju znakovima 001

Nakon toga se dobiju rezultati pretraživanja, kao na sljedećoj slici:

CROLIST - Pretraživač

knjiznica.pravo.hr/cgi-bin/unilib.cgi

Baza podataka: **KNJIŽNICA PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU**
 Tražili ste: **KLJUČNE RIJEČI**
 Vaš upit: **possessio**

Ključne riječi	POSSESSIO
elemenata	15

	Naslov
1	Acquisition of possession and usucapion per servos et filios Watson (1962) monografija (knjiga)
2	Die Bonorum possessio Leist (1844) monografija (knjiga)
3	Commentatio de bonorum possessioe Hingst (1858) monografija (knjiga)
4	Della possessio in solidum e della compossessio in diritto romano Gugino (1879) monografija (knjiga)
5	Droit francais Dareste (1847) monografija (knjiga)
6	Grundlagen einer Geschichte der roem. possessio ... vor Justinian Seitz (1884) monografija (knjiga)
7	Jus romanum Dareste (1847) monografija (knjiga)
8	Per liberam personam possessio adquiretur Šarac (2009) analitika (članak)
9	La possessio dell'ager publicus Bozza (1938) monografija (knjiga)
10	"Possessio" "Possessor" "Possidere" nelle fonti giuridiche del basso Impero romano Cannata (1962) monografija (knjiga)
11	Stjecanje posjeda putem podčinjenih u rimskom pravu Šarac (2010) analitika (članak)
12	Ueber den Erwerb und Schutz der Servituten nach roemischem Recht mit besonderer Beruecksichtigung der quasi possessio und longa quasi possessio Hedemann (1864) monografija (knjiga)
13	Ueber die Staatsrechtliche Possessio u. den Ager compascus der roemischen Republik Voigt (1887) monografija (knjiga)
14	Ueber die Stelle des Varro von den Liciniern [de re rust. I, 1 § 9] Huschke (1835) monografija (knjiga)
15	Vacuae possessionis traditio Esmarch (1873) monografija (knjiga)
16	Zu den Lehren von L.A. sacramento, dem Utipossidetis und der Possessio Bekker (1884) monografija (knjiga)

ISBD odabranih jedinica

Jednostavno pretraživanje | Složeno pretraživanje | Primjeri | Mreža knjižnica | Početak

Zatim se može odabrati djelo koje odgovara temi, npr. prva navedena knjiga, te će se otvoriti stranica sa sljedećim podacima:

i-bin/unilib.cgi?form=D1100615014

Baza podataka: **KNJIŽNICA PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU**
 Tražili ste: **bibliografski zapis**
 Vaš upit: **100615014**

100615014: monografija/0

Autor: **Watson, Alan**
 Naslov: **Acquisition of possession and usucapion per servos et filios / by Alan Watson**
 Impresum: **London : Stevens, 1962**
 Materijalni opis: **str. 205-227 ; 24 cm**
 Napomene: **Om. nasl. . - P.o.: The Law Quarterly Review; 1962. .**
 Predmetnice: **rimsko pravo * dosjelost * posjed * Roman law * usucapio possessio**
 UDK: **34(37) * 347.232.4 * 347.251**
 Signatura: **VII - 1.697**

Jednostavno pretraživanje |

S navedenim podacima, od kojih je najvažniji **naslov i autor te signatura**, potrebno je poći u Knjižnicu u zgradi na TRH14, te se informirati o dostupnosti relevantnog naslova, koji se

zatim može posuditi, kopirati ako je riječ o članku (članci se nalaze u odjelu Knjižnice u zgradi na TRH3), itd.

Osim knjiga i članaka koji se nalaze u materijalnom fondu naše Knjižnice, moguće je pretraživati i časopise na koje je Knjižnica pretplaćena preko interneta. Kod pretraživanja se mogu koristiti različite baze podataka, a kao najrelevantnije stranice mogu se istaknuti **HeinOnline** i **JSTOR**, dok se najbolje koristiti objedinjenim pretraživačem za sve baze podataka (**EBSCO**). **Međutim, pronađenim člancima može se pristupiti jedino ako se navedenim bazama pristupa iz informatičke učionice u zgradi TRH14 na prvom katu.**

Postupak za pristup navedenim bazama je sljedeći. U informatičkoj učionici najprije treba doći na stranice Knjižnice (<https://www.pravo.unizg.hr/knjiznica>), te pod izbornikom E-IZVORI odabrati link *Baze podataka*, kao na sljedećoj slici:

The screenshot shows the website for the Law Faculty Library at the University of Zagreb. The header includes 'Sveučilište u Zagrebu - PRAVNI FAKULTET' and 'Knjižnica'. Below the header, there is a breadcrumb trail 'FAKULTET > KNJIŽNICA'. A main navigation menu is displayed on the left, with 'Baze podataka' highlighted by a red circle. To the right, there is a section titled 'Knjižnica' with a brief description of the library's history and services.

FAKULTET > KNJIŽNICA

NASLOVNICA

- OSNOVNE INFORMACIJE I KONTAKTI
- ODJELI >
- ONLINE KATALOG
- E-IZVORI ▼
  - Ostali e-izvori
  - Baze podataka**
- EUROPSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR (EDC)
- POVIJEST KNJIŽNICE

Knjižnica

Knjižnica Pravnog fakulteta predstavlja dr. Prvoslovne akademije imala je 1874. oko 2: uspostavljenoj Nacionalnoj i sveučilišnoj kn Posebna knjižnica Pravnog fakulteta koja se najbolje opremljenu pravnu knjižnicu u ovom srodna područja društvenih znanosti te p hrvatsku pravnu kulturu.

Nakon toga se na sljedećoj stranici pronađu navedene baze, HeinOnline ili JSTOR, te se u glavnom pretraživaču upiše relevantni pojam.

Ako bi se koristio skupni pretraživač, što je dobra opcija jer obuhvaća velik broj baza podataka, na početnoj stranici knjižnice trebalo bi izravno kliknuti na izbornik E-IZVORI te zatim odabrati link s natpisom EBSCO Discovery Service, kako je prikazano na sljedećoj slici:

The image shows a screenshot of a library website. At the top, there is a navigation bar with the text 'Sveučilište u Zagrebu - PRAVNI FAKULTET' and several menu items: 'FAKULTET', 'STUDIJI', 'ISTRAŽIVANJA', 'STUDENTI', and 'ALU'. Below this, the page title 'E-izvori' is displayed. A breadcrumb trail reads 'FAKULTET > KNJIŽNICA > E-IZVORI'. On the left, a vertical menu lists various options: 'NASLOVNICA', 'OSNOVNE INFORMACIJE I KONTAKTI', 'ODJELI', 'ONLINE KATALOG', 'E-IZVORI' (highlighted with a red oval), 'Ostali e-izvori', 'Baze podataka', 'EUROPSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR (EDC)', and 'POVIJEST KNJIŽNICE'. To the right, the heading 'E-izvori' is repeated in a larger font. Below it, the text 'pristup bazama za postdiplomande' is shown. The EBSCO Discovery Service logo is prominently displayed, with a red arrow pointing to it. Below the logo, the text reads 'Baze podataka / elektronički časopisi - skupni pretraživač sadržaja'. At the bottom right, there is another EBSCO logo with the text 'A - to - Z' and the caption 'Elektronički časopisi - kartica "Publikacije" u EBSCO Discovery Service (prije kazalo naslova A - Z)'. The word 'Tražilica' is partially visible at the bottom left.

Tu se ponovno u glavnom pretraživaču može pretraživati ključna riječ (odnosno autor ili naziv djela), a ako je naša Knjižnica pretplaćena na časopis u kojem se predmetni članak nalazi, on će se moći na licu mjesta isprintati ili skinuti kao pdf dokument. **Valja još jednom istaknuti kako se navedenim bazama podataka i člancima može pristupiti jedino ako im se pristupa s računala u informatičkoj učionici, a isto nije moguće s računala od kuće ili s drugih uređaja.**

Bilo kakve daljnje upute i pitanja vezani za literaturu i njeno pretraživanje (poput problema tehničke naravi, ali i bilo kakvih drugih problema, moguće je primjerice da jednostavno nema dovoljno literature za određenu temu) mogu se raspraviti s doc. Heldom na konzultacijama (utorkom od 17h), putem maila (hheld@pravo.hr) odnosno putem poruke na e-kolegiju u sustavu Merlin.

1.2. Pronalaženje izvora

Pisanje bilo kakvog rada iz područja rimskog prava obuhvaća određeno bavljenje s izvorima rimskoga prava. To se odnosi na izravnu analizu izvora, ili što je češće u kontekstu jednostavnijih radova, provjeravanje i konzultiranje upute na određeni važan izvor u literaturi. Velika većina najvažnijih izvora rimskoga prava dostupna je na latinskom na različitim internetskim stranicama, koje su navedene na stranicama Katedre za rimsko pravo (<https://www.pravo.unizg.hr/RP/linkovi>). Najvažniji izvori mogu se naći na sljedećim stranicama:

Gajeve Institucije: <http://www.thelatinlibrary.com/gaius.html>

Justinijanovo zakonodavstvo: <http://www.thelatinlibrary.com/justinian.html>

Na internetu je dostupan i prijevod najvažnijih rimskih pravnih izvora na engleski jezik, na sljedećoj stranici: <http://droitromain.upmf-grenoble.fr/> (odabrati link *Lingua Anglica* na lijevom izborniku). **Što se tiče prijevoda na hrvatski jezik, najbolje je koristiti se knjigom *Izvori rimskog prava* autora Ante Romca (Zagreb 1973.), koja sadržava prijevode najvažnijih izvora podijeljenih po različitim pravnim područjima.**

U određenim radovima koji se bave razvojnim aspektom pojedinih instituta privatnog prava može se javiti kao relevantno referiranje na suvremeno hrvatsko pravo. U tom slučaju izvori su zakoni. Službeno glasilo Republike Hrvatske u kojem se objavljuju zakoni jesu Narodne novine. Na internetskim stranicama narodnih novina mogu se pretraživati zakoni (<http://narodne-novine.nn.hr/>). Pročišćeni tekstovi (zakoni se nakon donošenja mogu mijenjati i dopunjavati novelama, pročišćeni tekstovi nastaju tako da se sve izmjene i dopune inkorporiraju u jedan tekst) mogu se naći na različitim internetskim stranicama, poput <https://www.zakon.hr/>.

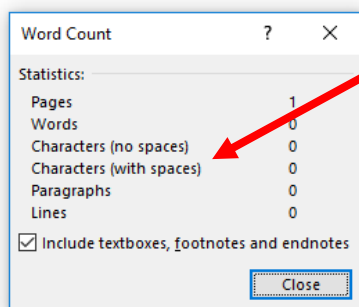
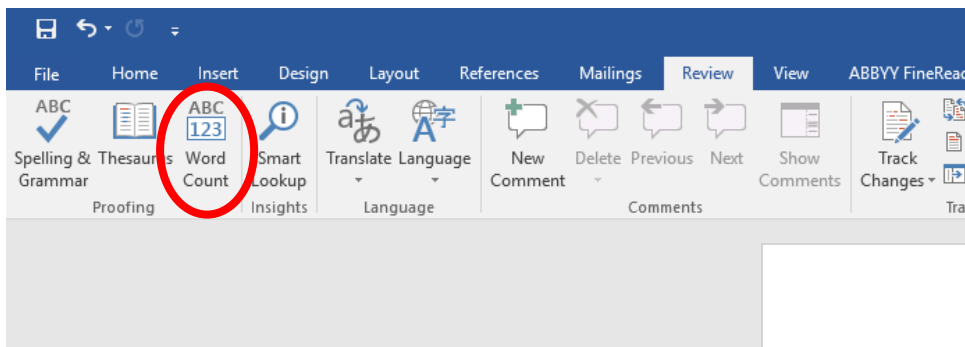
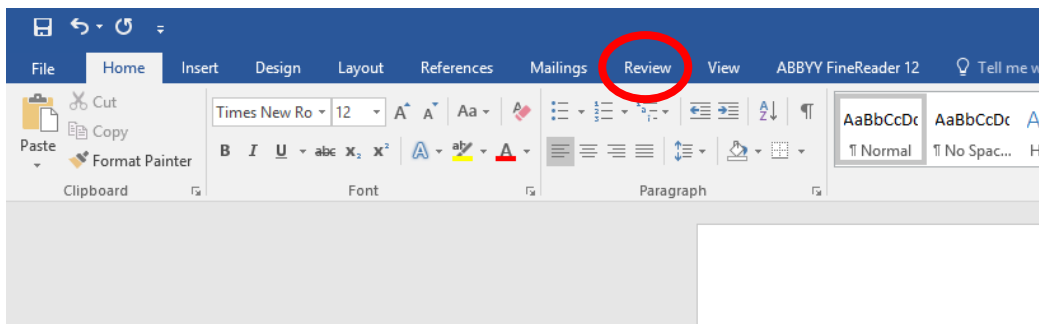
Bilo kakve daljnje upute i pitanja vezani za izvore i njihovo pretraživanje mogu se raspraviti s doc. Heldom na konzultacijama (utorkom od 17h), putem maila (hheld@pravo.hr) odnosno putem poruke na e-kolegiju u sustavu Merlin.

2. OBLIKOVANJE RADA

2.1. Opseg rada i uređenje teksta

Za seminarski rad, kao rad manjeg opsega i jednostavnijeg sadržaja, dovoljno je 8 autorskih kartica. Opseg drugih radova, poput diplomskog rada, kao sadržajno i opsegom dosta zahtjevnijih oblika pisanih radova, određuje se u dogovoru s doc. Heldom.

Autorske kartice su uobičajena mjera kod pisanja radova, a jedna autorska kartica po prihvaćenijem mjerilu obuhvaća 1800 znakova. Broj znakova može se utvrditi unutar programa u kojem se rad piše. Unutar MS Worda, kao najuobičajenijeg programa za izradu i obradu teksta, broj znakova se utvrđuje na sljedeći način (engleski jezik): u gornjem izborniku odabere se tab *Review*, i zatim tab *Word Count*. Bitna je oznaka koja broji sve znakove zajedno s razmacima (*Characters (with spaces)*). Prikazano slikama, u primjeru MS Worda 2016, to izgleda ovako:

Kako je prikazano na slici, u broj znakova su uključeni i razmaci, ali i sve fusnote. Međutim, u broj potrebnih znakova ne ulazi naslovna stranica, sadržaj te popis literature. **Dakle, seminarski rad treba obuhvaćati najmanje 8 autorskih kartica po 1800 znakova, odnosno mora imati najmanje 14400 znakova, uključujući razmake i fusnote, a NE uključujući naslovnu stranicu, sadržaj i popis literature.** Kako je napomenuto prije, za druge opsežnije i sadržajnije radove, poput diplomskih, vrijede druga pravila koja se posebno dogovaraju.

Za tekst je potrebno koristiti font Times New Roman (kao u ovom tekstu) ili Arial (kao ova napomena), veličinu fonta 12, razmak 1,5. Naslovi i podnaslovi trebaju biti istaknutiji u odnosu na ostatak teksta veličinom fonta (ne više od 16), boldanjem (**bold**) ili kurzivom (*italic*). Naslovi i podnaslovi također trebaju biti razmaknuti u odnosu na tekst koji prethodi i koji slijedi. Sav tekst treba biti poravnat s obje strane (*justified*). Svi latinski termini i skraćenice, kao i ostale riječi na stranim jezicima trebaju biti u kurzivu (*italic*).

Fusnote trebaju biti u istom fontu kao i glavni tekst, veličina fonta 10, razmak 1, te isto moraju biti poravnate s obje strane. Nakon oznake fusnote prije teksta mora biti razmak (*space*). Svaka fusnota mora završiti točkom.

Stranice trebaju biti numerirane (najbolje na dnu stranice u sredini ili desno), i to u istom fontu kao i ostatak teksta.

2.2. Opće uređenje rada

Rad treba sadržavati naslovnu stranicu, sadržaj, nekoliko poglavlja i potpoglavlja koji smisljeno razrađuju određenu temu, te na kraju popis literature i izvora. Na samom početku rada, nakon naslovne stranice na posebnoj stranici treba biti istaknuta i vlastoručno potpisana sljedeća izjava:

Izjava o izvornosti

Ja, [ime i prezime autora], pod punom kaznenom, građanskom i stegovnom odgovornošću potvrđujem da je ovaj pisani rad [seminarski rad/diplomski rad] izvorni rezultat isključivo mogeg rada, te da se u njegovoj izradi nisam koristio/koristila drugim izvorima osim onih navedenih u radu, koji su navedeni u skladu sa svim relevantnim etičkim i akademskim pravilima.

Potpis autora

Tom izjavom autor rada potvrđuje da je isključio on napravio predmetni rad, te da se relevantnom literaturom koristio poštujući tuđe pravo intelektualnog vlasništva, u skladu sa svim relevantnim etičkim pravilima akademske zajednice. Njenim kršenjem autor prihvaća sve moguće posljedice u kaznenopravnom smislu (određene kazne), građanskopravnom smislu (naknada štete) te stegovnopravnom smislu (stegovne kazne na Pravnom fakultetu).

2.2.1. Naslovna stranica

Naslovna stranica treba sadržavati oznaku da je rad napisan na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Katedri za rimsko pravo, što se treba postaviti centrirano na vrhu stranice. Pri sredini naslovne stranice treba pisati ime autora, zatim sam naslov rada koji treba biti istaknut veličinom fonta ili/i boldanjem, a ispod naslova treba staviti oznaku o kakvom je radu riječ (seminarski, diplomski, itd.), sve troje primjereno razmaknuto jedno od drugog. Ispod toga uz nešto veći razmak potrebno je navesti ime voditelja seminara odnosno mentora, te na dnu stranice centriranu oznaku o mjestu i vremenu pisanja rada (Zagreb i godina).

Naslovna stranica trebala bi izgledati kako je prikazano na sljedećim slikama:

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Katedra za rimsko pravo

Petar Pavlič

POSSESSIO U RIMSKOM PRAVU

Seminarski rad

Voditelj seminara: doc. dr. sc. Henrik-Riko Held

Zagreb 2017.

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Katedra za rimsko pravo

Marija Blažević

EMPTIO VENDITIO U RIMSKOM PRAVU

Diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Henrik-Riko Held

Zagreb 2017.

2.2.2. Sadržaj

Sadržaj treba obuhvaćati sva poglavlja i potpoglavlja označena na jednak način kako su označeni u samom tekstu. Zato je preporučljivo (iako ne i nužno) koristiti alate unutar programa za obradu teksta koji omogućuju automatsku izradu sadržaja (u programu MS Word to je opcija *Table of Contents* pod tabom *References*, ako se koriste *Headings* prilikom pisanja teksta).

2.2.3. Poglavlja i potpoglavlja

Rad treba biti podijeljen u nekoliko smislenih poglavlja, među kojima moraju biti i uvod i zaključak, a poglavlja po potrebi trebaju biti podijeljena na potpoglavlja. Najbolje bi bilo poglavlja označavati brojevima, a potpoglavlja daljnjom podjelom brojeva, kako su označena i u ovom tekstu. Primjerice, prvo poglavlje moglo bi nositi oznaku **1. Uvod**, a drugo poglavlje oznaku **2. Razvoj posjedovne zaštite u rimskom pravu**, ako se rad bavi posjedom i njegovom zaštitom. Unutar drugog poglavlja može postojati više potpoglavlja, primjerice: *2.1. Posjedovna zaštita u formularnom postupku* i *2.2. Posjedovna zaštita u kognicijskom postupku*. Poglavlja i potpoglavlja trebaju biti istaknuta u odnosu na ostatak teksta (veličinom fonta, boldanjem, kurzivom, itd.), s time da poglavlja i potpoglavlja više razine trebaju biti istaknutija u odnosu na potpoglavlja niže razine.

2.2.4. Literatura

Citiranje literature može se izvesti na više prihvaćenih načina u akademskoj i stručnoj zajednici (npr. *Oxford* ili *Cambridge referencing style*), a ovdje se objašnjava način najprihvaćeniji na Pravnom fakultetu u Zagrebu kao temeljna preporuka za izradu pisanog rada. Inače, glavno pravilo je da je sustav konzistentan, te ako se prihvati jedan stil citiranja da bude dosljedno proveden u cijelom tekstu.

Prilikom prvog navođenja određenog djela potrebno je navesti cijeli citat (ime i prezime autora, naslov djela, podaci o izdanju, sve kako je detaljno objašnjeno niže u tekstu). Ako se neposredno nakon fusnote u kojoj je citirano određeno djelo navodi sljedeća fusnota koja se odnosi na isto djelo, može se koristiti oznaka *ibid.* (*ibidem* – lat. za: na istom mjestu). Ako se kasnije u tekstu navodi ranije istaknuti citat sa svim podacima, nakon što je u međuvremenu istaknuta jedna ili više fusnota, može se referirati na ranije citirano djelo navođenjem imena

autora te zatim oznakom *op. cit.* (*opus citatum* – lat. za: citirano djelo) u bilj. X, tako da se uputi na točnu bilješku s punim oznakama (primjer je također naveden niže u tekstu). Ako se na kraju rada nalazi popis literature, nije nužno upućivanje na točnu bilješku u kojoj se nalazi puni citat, ako se on može pronaći u popisu na temelju podataka uz oznaku *op. cit.*

Nije dopušteno posredno citiranje, odnosno navođenje ili pojašnjavanje citata jednog autora preko djela drugog autora koji ga je naveo u svojem djelu. Uvijek je potrebno izravno konzultirati djelo koje se citira.

Ako se izravno citira rečenica ili odlomak iz nekog djela obvezatno se moraju staviti navodni znaci na početak i kraj citata. Ako se parafrazira nečiji tekst, potrebno je to primjereno objasniti u tekstu, te na kraju staviti fusnotu s uputom na točnu stranicu citiranog djela.

Na kraju pisanog rada treba stajati popis korištene literature po abecednom redu prezimena autora s punim citatom, jednako kao i kad se unutar teksta prvi put koristi citat. Ako su u tekstu citirane internetske stranice, potrebno je i njih izdvojeno navesti na kraju rada. Pritom je i kod navođenja neke internetske stranice u popisu na kraju rada, jednako kao i kod navođenja u bilješkama, potrebno navesti datum (dan, mjesec i godinu) kad je zadnji put pristupljeno predmetnoj stranici. **U popisu literature mogu se navoditi isključivo jedinice koje su se koristile i citirale u tekstu rada.**

Primjeri citiranja za različita djela:

- **Knjige** [prezime autora, prvo slovo imena (ako ih je više odijeljeni su oznakom točka zarez; ako ih je troje ili više može se nakon prvog autora navesti oznaka *et al.* (*et alii* – lat. za: i drugi)), naslov u kurzivu, mjesto izdavanja, godina izdavanja., relevantna stranica]

Npr. Eisner, B.; Horvat., M., *Rimsko pravo*, Zagreb, 1948., str. 330.

- **Članci u časopisima** [prezime autora, prvo slovo imena (ako ih je više odijeljeni su oznakom točka zarez; ako ih je troje ili više može se nakon prvog autora navesti oznaka *et al.* (*et alii* – lat. za: i drugi)), naslov u kurzivu, naziv časopisa, svezak (*vol.*),

broj, godina, prva i zadnja stranica rada (potrebno samo za prvo citiranje u radu te za popis literature), stranica rada na kojoj se nalazi relevantni citat.]

Npr. Romac, A., *Pojam mora i broda u izvorima rimskog prava*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 26, br. 1, 1976., str. 47-70, str. 50.

- **Članci u zbornicima radova** [prezime autora, prvo slovo imena (ako ih je više odijeljeni su oznakom točka zarez; ako ih je troje ili više može se nakon prvog autora navesti oznaka *et al.* (*et alii* – lat. za: i drugi)), naslov u kurzivu, u: prezime urednika, prvo slovo imena (ako ih je više odijeljeni oznakom točka zarez; ako ih je troje ili više može se nakon prvog autora navesti oznaka *et al.* (*et alii* – lat. za: i drugi)). (ur.), naslov zbornika u kurzivu, mjesto izdavanja, godina izdavanja, prva i zadnja stranica rada (potrebno samo za prvo citiranje u radu te za popis literature), stranica rada na kojoj se nalazi relevantni citat.]

Npr. Misera, K., *Zur Gefahrtragung bei der römischen societas*, u: Benöhr, H.-P.; Hackl, K.; Knütel, R.; Wacke, A. (ur.), *Iuris professio: Festgabe für Max Kaser zum 80. Geburtstag*, Wien, 1986., str. 201-210, str. 205.

ili

Misera, K., *Zur Gefahrtragung bei der römischen societas*, u: Benöhr, H.-P *et al.* (ur.), *Iuris professio: Festgabe für Max Kaser zum 80. Geburtstag*, Wien, 1986., str. 201-210, str. 205.

- **Navodi iz enciklopedije** [prezime autora, prvo slovo imena., naslov u kurzivu, u: prezime urednika, prvo slovo imena (ako ih je više odijeljeni su oznakom točka zarez; ako ih je troje ili više može se nakon prvog autora navesti oznaka *et al.* (*et alii* – lat. za: i drugi)). (ur.), naziv enciklopedije u kurzivu, svezak, mjesto izdavanja, godina izdavanja, stranica.]

Npr. Ferrari, G., *Fetiales*, u: Azara, A.; Eula, E. (ur.), *Novissimo Digesto Italiano*, vol. VII, Torino, 1961., str. 254.

Ako se citirani tekst nalazi na nekoliko stranica može se iza oznake stranice dodati oznaka *sq.* (*sequiturque* – lat. za: i ona (stranica) koja slijedi, što upućuje na to da citat obuhvaća i jednu

sljedeću stranicu) ili *sqq.* (*sequunturque* – lat. za: i one (stranice) koje slijede, što upućuje na to da citat obuhvaća više sljedećih stranica). Ako se kasnije koristi citat koji je već bio naveden u punom obliku dovoljno je navesti sljedeće: prezime autora, *op. cit.* u bilj. X (oznaka bilješke), str. XY. Kako je već ranije napomenuto, ako se na kraju rada nalazi popis literature, nije nužno upućivanje na točnu bilješku u kojoj se nalazi puni citat, ako se on može pronaći u popisu na temelju podataka uz oznaku *op. cit.*

Npr. Eisner, Horvat, *op. cit.* u bilj. 1, str. 225 *sqq.*

ili

Eisner, Horvat, *op. cit.*, str. 225 *sqq.*

2.2.5. Izvori

Latinski izvori navode se u izvorniku na latinskom u glavnom tekstu, dok se prijevod stavlja u fusnotu. Prilikom navođenja izvora justinijanskog prava koristi se forma obrađivana na seminaru i na predavanjima rimskog prava – oznaka djela, pobliža brojčana oznaka knjige, titula, itd., te oznaka izvornog autora.

Npr. za *Digesta* D. 1, 1, 1, pr. (Ulp. 1 *inst.*) ili za *Codex* C. 4, 1, 1 (Imp. Antoninus).

Druga poznata djela iz antike citiraju se uobičajenim skraćenicama, poput Gai. Inst. za Gajeve institucije, ili Paul. Sent. za Paulove Sentencije.

Zakoni se citiraju tako da se navede puno ime zakona, te oznaka NN, Narodne novine ili Nar. nov., te zatim oznaka broja i godine narodnih novina u kojima je objavljen predmetni zakon kao i njegove izmjene i dopune. Nakon pune oznake zakona može se staviti zagrada u kojoj će se navesti skraćunica za zakon (zajedno s predmetnim izmjenama i dopunama) koja će se koristiti dalje u tekstu.

Npr. Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine br. 35/2005, 41/2008 (dalje: ZOO) ili Zakon o obveznim odnosima, NN 35/2005, 41/2008 (dalje: ZOO).

Na kraju teksta potrebno je navesti popis korištenih izvora i zakona (razdvojeno), također po abecednom redu.

Bilo kakve daljnje upute i pitanja vezani za citiranje literaure i izvora, kao i bilo što vezano za ove upute za izradu pisanih radova, može se raspraviti s doc. Heldom na konzultacijama (utorkom od 17h), putem maila (hheld@pravo.hr) odnosno putem poruke na e-kolegiju u sustavu Merlin.